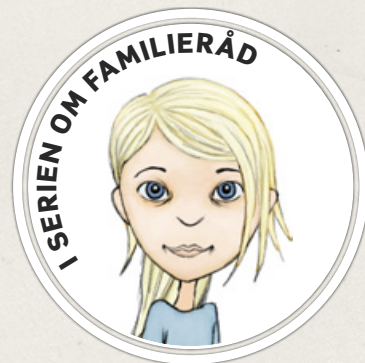

Familieråd i fosterhjemsarbeid

I Norge bor over 11 000 barn og unge i fosterhjem. Over en fjerdedel bor i fosterhjem, enten i familien eller hos andre som barnet kjenner fra før.

Barn og ungdom som trenger et nytt sted å bo foretrekker ofte å flytte til noen de kjenner fra før. Det er bestemt at barneverntjenesten i kommunen alltid skal vurdere om noen i barnets egen slekt eller nettverk kan velges som fosterhjem.

Familieråd er en arbeidsmåte som ofte benyttes ved rekruttering av fosterhjem. Kort fortalt er familieråd et godt forberedt møte i regi av barnevernet, hvor familien er med på å ta viktige beslutninger. Barnet eller ungdommen deltar vanligvis, siden det er han eller henne det dreier seg om! Du kan lese mer om hvordan et familieråd foregår enten i egen brosjyre, eller på bufdir.no/barnevern/tiltak_i_barnevernet/familierad

Slik kan du bli slekt- eller nettverksfosterhjem:

1. Gjennom forberedelse og gjennomføring av et familieråd vil dere få informasjon om hva det vil si å være fosterforeldre.
2. Dersom familierådet kommer fram til at noen i barnets slekt- eller nettverk ønsker å bli fosterforeldre og barnevernet vurderer dette som en aktuell løsning, så må dere godkjennes.
3. Alle som ønsker å bli fosterhjem bør gjennomføre et fosterhjems kurs. Fosterhjemstjenesten i Bufetat tilbyr opplæringsprogrammet PRIDE grunnkurs for slekt og nettverk.
4. Et slekt- eller nettverksfosterhjem er et hjem på lik linje med andre fosterhjem. Slekts- og nettverksfosterhjem har rett på godtgjøring for arbeid og utgifter.
5. Fosterforeldre rekruttert i barnets slekt og nettverk skal følges opp av den kommunale barneverntjenesten på lik linje med andre fosterhjem og vil motta generell veiledning.

Selv om det ikke er aktuelt for alle å bli fosterforeldre, er det mange måter familie, slekt og venner kan være en ressurs og vise omsorg for barn som ikke kan bo hos sine biologiske foreldre.

I denne brosjyren kan du lese små fortellinger fra virkeligheten.

Hei, jeg er Silje

“Gjennom familieråd klarte jeg å sette ord på følelsene mine og alle lyttet til hva jeg hadde å si”

Da jeg var seksten år bestemte mamma og pappa seg for å skilles. Kranglingen deres gjorde meg utrygg og trist, spesielt fordi de kranglet mye om meg.

Det ble bestemt at jeg skulle bo hos mamma. Pappa hadde funnet seg en ny familie og jeg følte at han ikke var interessert i meg lengre. Jeg savnet pappa veldig. Etter en stund sluttet jeg å spise. Det var vanskelig å fortelle til noen hvordan jeg hadde det. Jeg kunne i alle fall ikke si noe til mamma som var så utrolig trist.

Jeg ble tvangsinnlagt på sykehus, og etterpå, da jeg ble skrevet ut, ble jeg akutt plassert på institusjon. Mamma taklet bare ikke å ta vare på ei syk datter og seg selv samtidig. Barnevernstjenesten syntes det var best å finne et fosterhjem

til meg og innkalte til familieråd for å se om det fantes løsninger i nettverket mitt.

Både mamma, pappa og mange slektninger og venner deltok og jeg forstod at det var flere som brydde seg enn jeg trodde. Vi hadde flere familieråd. Jeg snakket mer og mer på disse møtene. Alle lyttet til hva jeg hadde å si. For hvert møte følte jeg meg friskere. Jeg begynte å spise og fikk lyst til å leve igjen.

Det ble ikke til at jeg flyttet i fosterhjem. I stedet fikk jeg støtte fra hele familien til å begynne på en internatskole i England som jeg lenge hadde hatt lyst til å gå på. I dag har jeg og pappa et godt forhold og mamma er glad igjen. Barnevernstjenesten har avsluttet saken.

Jeg er Hasan og brøren min er Rida

“Familieråd viste oss at vi hadde større familie
og flere venner enn vi trodde”

Da vi var tretten og fjorten år, flyttet barnevernet oss i et beredskapshjem. Mamma var syk og klarte ikke å ta godt nok vare på oss.

Mens vi ventet på at de skulle finne et fosterhjem, foreslo barnevernet at det skulle arrangeres et familieråd for å finne ut om det fantes noen i vår familie som kunne være fosterhjem.

Først mente de at det ville være vanskelig siden familien vår kommer fra Syria og ikke kjenner så mange i Norge. At Rida og jeg er brødre og attpåtil ungdommer gjorde det visst ekstra vanskelig.

Mamma sa ja til familieråd, og det viste seg at hun hadde større familie og flere venner enn vi kjente til. Noen tanter og onkler som bor i England kom med fly, og de som ikke kunne komme skrev brev om hva de tenkte om situasjonen.

En familie som mamma kjente hadde gått på et fosterhjems kurs og var allerede anbefalt som fosterhjem. Mamma ble rolig, for hun visste at vi ville få det trygt og godt hos dem. Og det fikk vi. Det er her vi bor nå. Det er fint at Rida og jeg er sammen.

Ailo heter jeg

“Jeg håper at familieråd kan hjelpe meg til fortsatt å bo i Finnmark”

Ailo heter jeg. Jeg er tolv år og jeg er samisk. Jeg liker å være med addjà (bestefar) og eahki (onkel) i reingjerdet. Jeg kan kjøre skuter og har to egne rein som jeg har merka. Jeg er nesten voksen nå. I hvert fall sier addjà det; “Nå har du egne rein, Ailo, dette er din framtid.”

Jeg har det litt bedre nå, men den siste tida har vært vanskelig.

Det hele starta for halvannet år siden. “Det kan være at vi må finne et annet hjem til deg” hadde Kirsten fra barnevernet sagt. Jeg fikk vondt i magen da hun sa det. Jeg hadde jo et hjem. Selv om det hadde vært tungt etter at eadni (mamma) døde. Ahcci (pappa) var ofte borte fra oss, men vi hadde klart oss. Lillesøster Ràvdna var i barnehagen nesten hver dag. Selv om jeg noen ganger glemte skolebøker og ikke gjorde så mye lekser, så gikk jeg på skolen.

Barnevernet innkalte bestefar og meg til et møte. Der sa de at det beste for oss barna ville være å bo hos noen voksne som ikke reiste så mye. I hvert fall for en stund. “Det er viktig å finne en løsning som alle blir fornøyd med,” sa Kirsten fra barnevernet. “Og kanskje trenger dere ikke å flytte så langt, slik at du kan være med i reingjerdet og ha kontakt med familien.”

Kirsten sa at familien vår sammen med barnevernet måtte drøfte hva som var best for oss. Pappa liker ikke å ta imot hjelp. Han er opplært til å «birget» - greie seg. Men han var enig i det Kirsten foreslo, så snart skal vi ha noe som heter familieråd.

Jeg vil ha bestefar med på dette møtet, for han vet hvordan jeg har det. Jeg vil bo i Finnmark, kjøre skuter og passe på reinsdyra. Alt er bedre enn å bo hos en fremmed familie.

“Du skal ikke være redd for framtida, Ailo” sa bestefar nylig. “Da jeg var barn var det ikke uvanlig å vokse opp i slekta.” Gammelonkel Klemet vokste opp hos sin tante og onkel. De hadde to jenter og ønsket seg en gutt. “Som du vet, Ailo, så var gammelonkel Klemets foreldre ofte på fjellet for å se til reinen, og Klemet hadde valget mellom å bo på internat eller hos tante og onkel.” Alle mente at han ville få det best hos slekta.

Men klart jeg er litt bekymra for framtida. Jeg gruer meg litt til familierådet. Håper de hører på hva jeg vil.

Hei, jeg heter Per Arne

“Noe av det beste med familieråd var at mine meninger ble hørt”

Mamma drikker mye i perioder og jeg har vært en «sak» i barnevernet siden jeg var åtte år. Skolen sendte en melding til barnevernet etter at mamma kom full på skolen, og det ble bestemt at jeg skulle flytte i fosterhjem. Jeg var ikke enig, men barnevernet sto på sitt.

Barnevernet foreslo at jeg skulle flytte til pappa. Vi har ikke hatt så mye kontakt, toppen en gang i året. Pappa bor sammen med bestemor i en liten bygd i Nord-Norge og jeg har aldri trivdes der. Jeg er en by-gutt. Jeg ville ikke flytte til pappa.

Det ble bestemt at vi skulle ha et familierådsmøte for å finne ut om jeg kunne bo hos noen i slekta. Det kom omtrent ti stykker. Både tante, onkel og søskenbarna mine som er nesten voksne kom. Det syntes mamma og jeg var bra. Mamma var trist på møtet, men ellers var det ganske greit. Jeg fikk velge hva vi skulle spise, så det ble taco.

Jeg håpet at de voksne skulle foreslå at jeg kunne flytte til onkel og tante. Slik ble det ikke, og jeg ble litt lei meg. I stedet ble det bestemt at jeg skulle flytte til et fremmed fosterhjem, men barneverndama lovet å prøve å finne et fosterhjem til meg i byen hvor jeg er født og oppvokst. Jeg sa nemlig at jeg ikke ville flytte på landet.

Etter noen uker ble jeg invitert hjem til noen jeg kanskje kunne bo hos. Mamma fikk også treffe dem. Nå har jeg bodd hos dem i to år, og det er ganske bra. De er nokså greie, selv om det er litt masete at de har små barn. Jeg har mye kontakt med mamma. Vi bor i samme by. Selv om jeg ikke kunne bo hos onkel og tante, så besøker jeg dem ofte. Det er også bra. På skolen vet alle at jeg ikke bor sammen med mamma og pappa, men jeg tror ikke de synes det er så rart. Man kan jo bo litt «her og der».

Nå er jeg tretten år og har det ganske bra.

Mitt navn er Iljas

“Familieråd fikk familien til å samarbeide slik at jeg fikk det bedre”

Jeg heter Iljas og er seksten år. Familien min kom som flyktninger fra Kosovo på 90- tallet, men på grunn av krigen var mamma og pappa blitt psykisk syke. De ble skilt og klarte ikke å ta vare på meg.

Da jeg var åtte år bestemte barnevernet at jeg ikke kunne bo hjemme mer. Innen jeg fylte ti år hadde jeg allerede bodd i to fosterhjem, men det gikk ikke så bra. Jeg ble flyttet på institusjon, men det fungerte heller ikke.

Til slutt ble barnevernet skikkelig bekymret. De foreslo å prøve familieråd. Utrolig nok sa mammas kusine og mannen hennes at jeg kunne bo hos dem. Barnevernstjenesten var usikre på om de ville klare det. For det første var mannen hennes

mye syk. For det andre snakket de ikke så godt norsk. På den tiden trengte jeg en del hjelp med leksene. Mammas kusine hadde heller ikke bil og førerkort, så det ble umulig å kjøre meg til og fra fotballtrening.

Etter to familieråd og mye fram og tilbake, skjedde det noe utrolig bra. Familiens fem voksne barn sa på familierådet at de ville hjelpe foreldrene sine med å ta vare på meg. De tok på seg forskjellige oppgaver, som leksehjelp, kjøre meg til trening og kinotur en gang i blant. Slike ting. Nå har jeg bodd her i tre år. Jeg har et trygt hjem, fem “søsken” og heldigvis god kontakt med mamma.

Jeg er fostermor til tantebarna mine

“Barna kunne ha vokst opp hos fremmede.
Nå bor de med sin egen familie”

Jeg er tante til fire barn som bor i fosterhjem. To av barna på åtte og ti bor hos meg og min mann. De to andre smårollingene bor hos min datter og hennes mann. Vi bor ikke så langt unna hverandre, så barna har mye kontakt.

Min yngste bror er far til barna. Han heter Josef og er tjue år yngre enn meg. Han kom til Norge mange år etter meg, da mor og far døde. Han bosatte seg på en annen kant av landet, så vi hadde ikke så mye kontakt.

Da han giftet seg, var jeg og søstrene mine glade for at han hadde funnet noen å dele livet med. Svigerinnen min kom fra samme land som oss og fikk opphold på grunn av familieforening. De fikk i tur og orden fire barn, og broren min måtte ta mange jobber for å få nok penger til å forsørge familien. Svigerinnen min var derfor mye alene med de fire barna. Hun hadde ikke krefter til å lære seg norsk, og jeg tror hun var ensom.

Da broren min ringte og sa at barnevernet ville plassere de fire barna i fosterhjem, fikk både jeg og hele familien sjokk. Jeg reise til dem og forsto at min svigerinne var psykisk syk og at barna ikke hadde det bra.

Jeg ble med broren min på et møte med barnevernet. Jeg ble rasende da de fortalte at de trodde de hadde funnet gode fosterhjem til barna. Jeg fortalte at barna hadde

mange slektninger i Norge, og at de ikke kunne flyttes til fremmede. Jeg krevde svar på hvorfor vi ikke var blitt informert tidligere og forlangte et nytt møte.

På neste møte viste saksbehandleren en film om familieråd. Filmen var lest inn på vårt morsmål, så min svigerinne forstod hva filmen handlet om. Vi hadde ingenting å tape og sa oss enig i å ha et familieråd.

Ukene som fulgte var vanskelige for alle. Før selve familierådet ble vi invitert til et informasjonsmøte der alle fikk vite hva det vil si å være fosterhjem. Det er ikke lett å overta andres barn, heller ikke barna til søsken.

Det kom over femten på møtet. Vi kom fram til at den beste løsningen var at to av barna skulle bo hos min mann og meg og de to andre hos min datter og svigersønn. Barnevernet godkjente oss til slutt, selv om de i utgangspunktet mente at min mann og jeg var for gamle.

Det går bra med barna. De er ofte sammen med foreldrene, siden de har flyttet til samme by som oss. Det er selvfølgelig en del problemer. Selv om det kan være strevsomt å være småbarnsforeldre i høy alder, så er jeg glad for at vi gjorde det. Barna kunne ha vokst opp hos fremmede. Nå bor de med sin egen familie.

Barne-, ungdoms-
og familiedirektoratet

Postadresse

Postboks 2233
3103 Tønsberg

Besøksadresse

Stensberggaten 27
0170 Oslo

bufdir.no